

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Spredning af kalk
på svær lerjord. Tilførsel
af kalk og et højt
reaktionstal fremmer en
god jordstruktur. Foto
Henning Lyngvig Sjørslev.

Eksperthen

Leif Knudsen,
chefkonsulent,
Seges Innovation,
lek@seges.dk

Tjek markernes kalktilstand

Af Leif Knudsen, Seges

Nogle grundlæggende forhold skal være i orden for at udnytte markens udbyttepotentiale år efter år. Optimal kalktilstand udtrykt ved reaktionstallet (Rt), der er et mål for surheden i jorden, er én af de vigtige forudsætninger. Man bør systematisk, for eksempel en gang om året, tjekke om der er marker, der har behov for at blive kalket. Det er en god idé at lave dette tjek først på efteråret, så der er god tid til kalkningen inden foråret.

Forudsætningen er, at der er

taget jordprøver på arealerne inden for de sidste fem-seks år, og at der er registreringer af kalkning siden. Vær særlig opmærksom på nytilkøbte eller nyforpantede marker. Kalktilstanden her kan ofte være for dårlig. Investering i jordprøver på disse arealer inden næste vækstsæson vil ofte være særdeles lønsomt.

Generelt vil vi anbefale, at der systematisk tages jordprøver hvert 5.-6. år. Hvis markerne er uensartede, anbefales det at få udtaget jordprøverne positionsbestemt med én til to prøver per hektar. Det kan danne baggrund for en positionsbestemt kalkning, så der i hver plet i marken kan kalkes, så Rt bliver optimalt.

I forbindelse med jordprøveudtagningen kan man få udarbejdet planer for kalkning i de næste tre-fem år. Men vi vil anbefale, at landmanden hvert år følger op på denne plan, og ser,

om der er behov for kalkning.

Kalkning anbefales, hvis Rt ligger under de anbefalede niveauer. Men hvis Rt er under 5,8 på almindelig mineraljord, er der direkte risiko for, at der i afgrøder, der er middel- eller følsomme over for et lavt Rt, kan optræde pletter med direkte kalktrang og meget dårlig vækst.

Hvis sådanne områder ikke bliver kalket før næste dyrkningssæson, skal man dyrke afgrøder, der ikke er så følsomme for lavt Rt. Det kan være rug og havre, mens man bør undgå vårbyg og sukkerroer. I det hele taget er det uklogt at dyrke højtverdiafgrøder på sådanne arealer.

Kalkning kan foretages hele året, også selvom der er afgrøder på arealet. Udkørsel af kalk om efteråret på bar jord giver mulighed for at få blandet kalken ind i jorden. Det er specielt vigtigt ved meget lave Rt.

Tjek markernes kalktilstand

- Gå jordprøvekort og kalkningsplaner igennem, og få taget nye jordprøver, hvis de er ældre end 5-6 år. Vær obs. på nye arealer.
- Brug positionsbestemte jordprøver og -kalkning ved uensartede store marker.
- Kalk hvis Rt er for lav. Vær obs. på Rt under 5,8 på mineraljord.